

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. április 2.)

a C 41/07 (ex NN 49/07) számú Állami támogatásról, amelyet Románia a Tractorul vállalat részére nyújtott

(az értesítés a C(2008) 1102. számú dokumentummal történt)

(Csak a román nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/767/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

levelében megküldött, 2007. május 3-án találkozóra került sor a román hatóságokkal.

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekeltet észrevételeik megtételére az említett rendelkezéseknek megfelelően ⁽¹⁾, és szem előtt tartva az említett észrevételeket,

mivel:

(2) 2007. július 5-i és 2007. július 30-i levelében a Bizottság azt kérte a román hatóságoktól, hogy töröljék a Tractorul privatizációs szerződéséhez fűzött külön feltételeket, ugyanakkor jelezte, hogy amennyiben elmulasztják felfüggeszteni a jogellenes támogatásokat, a Bizottság az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdése, valamint az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ 11. cikkének (1) bekezdése (a továbbiakban: felfüggesztő rendelkezés) alapján határozatot hozhat.

(3) A román hatóságok 2007. augusztus 8-i és 10-i levelükben további tájékoztatással szolgáltak.

1. ELJÁRÁS

(1) 2007. január 17-i levelében a Bizottság tájékoztatást kért több romániai vállalkozásról, beleértve az SC Tractorul U.T.B. SA Brasov-ot (a továbbiakban: Tractorul), az önkéntes felszámolási eljárással összefüggésben. Románia 2007. február 15-i levelében nyújtott információkat. A Bizottság 2007. március 8-án, majd 2007. május 22-én további tájékoztatást kért, amelyet Románia 2007. március 21-i, 2007. május 25-i és 2007. május 31-i

(4) A Bizottság 2007. szeptember 25-i levelében tájékoztatta Romániát arról, hogy jogellenes támogatás miatt megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást, valamint felfüggesztő rendelkezést bocsát ki. A Bizottság hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról és felfüggesztő rendelkezés kiadásáról szóló határozatát közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában ⁽³⁾. A Bizottság felszólította az érdekelt feleket a szóban forgó támogatással kapcsolatos észrevételeik megtételére.

⁽¹⁾ HL C 249., 2007.10.24., 21. o.

⁽²⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

⁽³⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

- (5) Románia 2007. november 27-i levelében közölte észrevételeit. A Flavus Investitii SRL (a továbbiakban: Flavus) 2007. november 28-i levelében közölte észrevételeit, amelyeket 2007. december 5-én Romániának is továbbítottak. Románia 2008. január 4-i levelében közölte a Flavus által továbbítottakkal kapcsolatos észrevételeit.
- (6) A Bizottság 2007. december 12-i levelében további tájékoztatást kért, aminek Románia 2008. január 14-i és 15-i levelében eleget tett.
- (7) A Bizottság szolgálatai 2007. december 19-én találkoztak a román hatóságokkal és a Flavus képviselőivel.

2. LEÍRÁS

2.1. Az érintett vállalkozás

- (8) A Tractorul állami tulajdonban lévő vállalat. A román privatizációs hatóság, az AVAS rendelkezik a vállalkozás részvényeinek 80,17 %-ával, a SIF Transilvania magán befektetési alap pedig a 17,15 %-ával, míg a részvények további 2,67 %-a természetes és jogi személyek tulajdonában van. 2006 végéig a Tractorul traktorok és mezőgazdasági gépek előállításával foglalkozó, Brassó (Brasov) központi részének közelében lévő ipari területen található nagyvállalat volt. A vállalat mintegy 2 300 alkalmazottat foglalkoztatott.
- (9) 2006-ban a Tractorul 46 millió EUR veszteséget könyvelt el és körülbelül 250 millió EUR adósságot halmozott fel, ebből 200 millió EUR-t a központi költségvetéssel szemben. E jelentős veszteségek és adósságok miatt 2007. február 23-án a Tractorul beszüntette tevékenységét, és a 3/2007 sz. sürgősségi kormányrendelet értelmében önkéntes felszámolási eljárás alá került.
- (10) Ezt megelőzően az AVAS több ízben is megpróbálta privatizálni a vállalatot, de sikertelenül.
- (11) A Tractorul székhelye Brassóban, az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében regionális támogatásra jogosult régióban található.

2.2. Az intézkedések leírása

- (12) 2007 elején a Tractorul jelentős adósságot halmozott fel, amelyet nem tudott kifizetni. Ennek ellenére, a román kormány a 3/2007 sz. sürgősségi kormányrendelettel hat hónappal elhalasztotta a fizetési képtelenné nyilvánítást, amely idő alatt az AVAS-nak részvényesi minőségében a vállalat privatizálásáról vagy önkéntes felszámolásáról kellett döntést hoznia.
- (13) Az AVAS 2007. február 23-án a vállalat önkéntes felszámolása mellett döntött. Ennek érdekében az AVAS 2007 májusában pályázatot írt ki a felszámoló kijelölésére, és a

pályázati dokumentációban egyidejűleg meghatározta a felszámolás tárgyát is: a két „funkcionális egységet”⁽⁴⁾, azaz a traktorgyártást, valamint a kovácsoltvas alkatrészek gyártását. A pályázatot a Casa de Insolvență Transilvania (a továbbiakban: CIT) felszámoló nyerte meg, és felhatalmazást kapott a Tractorul vállalat eladásának megszervezésére.

- (14) A felszámolás tárgyát képező eszközök meghatározását követően a CIT 2007. július 5-én nyílt pályázati eljárást szervezett a vállalat teljes vagyonára, amely ingatlanokat (126 hektárnyi telek), valamint gyártási területeket, irodákat, lakrészeket, gépeket, ipari szerzői jogokat és védjegyeket ölelt fel. A kiindulási ár a teljes csomagra 77 035 000 EUR volt.
- (15) Több vállalat jelezte részvételi szándékát, azonban csupán kettő fogadta el a 77 millió EUR kiindulási árat. Mivel a Flavus nyújtotta be elsőnek ajánlatát, a másik jelölt pedig nem ajánlott magasabb árat, a pályázatot a Flavus nyerte meg. Az adásvételi keretszerződést és az adásvételi szerződést rövid időn belül aláírták.
- (16) A pályázati dokumentáció különböző kötelezettségeket írt elő a vevő számára: a tevékenységi kör megőrzése, mégpedig a traktorgyártás folytatása 10 évig; dolgozók felvételénél a Tractorul volt alkalmazottainak előnyben részesítése; cserealkatrészek biztosítása és a szerviztevékenység folytatása 2 évig (jótállás), illetve 10 évig (jótállási időszak utáni szervíz); öntöttvas alkatrészek biztosítása 5 évig.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL ÉS A FELFÜGGESZTŐ RENDELKEZÉS KIADÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZAT

- (17) A hivatalos vizsgálati eljárás megindítását az azzal kapcsolatos aggodalmak indokolták, hogy a felszámolási folyamat tulajdonképpen olyan szerződéses feltételekhez kötött privatizáció volt, amelyek a vállalat gyártási tevékenységének folytatását kötötték ki; ezek az eladási ár csökkenéséhez vezettek, és ezáltal előnyökhöz juttatták a privatizálásra kerülő vállalatot vagy a vevőt.
- (18) Először is az akkor rendelkezésre álló, főként a sajtóban megjelent cikkekre támaszkodó információk alapján a Bizottságnak oka volt feltételezni, hogy az AVAS bizonyos feltételeket szándékozott szabni a Tractorul vállalat eladásához, amelyekkel a termelés folytatását és a meglévő munkaerő megőrzését kívánta biztosítani. A Bizottság attól tartott, hogy ezek a feltételek az eladási ár csökkenéséhez vezetnek, és elbátortalanítják a többi pályázót az ajánlattételtől.

⁽⁴⁾ Az eljárás elindítására vonatkozó határozatában a Bizottság az „életképes tevékenység” kifejezést használta. Ennek ellenére ezt a kifejezést Románia kifogásolta, mivel a Tractorul eszközeinek állapota semmiféle gazdasági szempontból fenntartható tevékenységet nem tesz lehetővé. Ezért Románia a „funkcionális egység” kifejezés használatát javasolta.

- (19) Másodsorban a román hatóságok nem szolgáltatottak olyan adatokat, amelyek arra utaltak volna, hogy a funkcionális egységek eladását is felölő önkéntes felszámolás a végelszámolóhoz képest a legelőnyösebb megoldás lett volna az állam mint részvényes, valamint a hitelezők számára. A Bizottságnak kétségei voltak arra vonatkozóan, hogy egy gazdasági szereplő egyben adta volna-e el a magas piaci árú, Brassó központja közelében található telket az elavult épületekkel és berendezésekkel együtt, ahelyett hogy a termeléshez már nem szükséges telket feldarabolta és egyenként értékesítette volna, amiért esetleg magasabb árat kapott volna.
- (20) Mivel a román hatóságok a Bizottság ismételt figyelmeztetése ellenére pályázati eljárást alkalmaztak az életképes tevékenységekre, és rövid időn belül adásvételi szerződést kötöttek a pályázat nyertesével, a Bizottság egyidejűleg felfüggesztési rendelkezést adott ki.

4. ROMÁNIA ÉSZREVÉTELEI

- (21) Románia azt állítja, hogy a Tractorul életképes tevékenységeinek eladásakor az AVAS piacgazdasági szereplőként járt el, és a lehető legmagasabb árat érte el. Tehát semmiféle állami támogatásra nem került sor.
- (22) Másodsorban Románia úgy érvel, hogy a Tractorul vállalatot nem privatizálták, hanem éppen ellenkezőleg, önkéntes felszámolási eljárás alá került. A privatizálás az állam részvényeinek harmadik felek felé történő eladását jelenti, amely esetben a vállalat továbbra is létezik, míg az önkéntes felszámolás a vállalat vagyonának eladását, majd a hitelezőkkel szembeni adósságok törvényben meghatározott sorrendben való kiegyenlítését, illetve az esetlegesen fennmaradó többletnek a részvényesek közötti elosztását feltételezi. Az eljárás lezárásakor a vállalat megszűnik létezni, majd törlik a cégjegyzékből.
- (23) Ezen kívül Románia rámutatott, hogy a vállalat önkéntes felszámolására nyílt, átlátható, megkülönböztetésmentes, feltételek nélküli pályázat keretében került sor. A pályázatról a helyi és az országos sajtó részletesen beszámolt.
- (24) Az életképes tevékenységekre kiírt pályázat nem tartalmazott feltételeket, tehát az eladási ár nem csökkent. A Tractorul és a Flăvius által kötött adásvételi szerződés nem tartalmaz semmiféle kötelezettséget a vevőre nézve, miszerint a tevékenységet folytatnia kell 10 évig és bizonyos számú személyt alkalmaznia kell a vállalat volt alkalmazottai közül. Így az eladási ár megegyezik a Tractorul vállalat piaci árával.
- (25) Másodsorban Románia azt állítja, hogy jönlhet az AVAS külön szándékozta eladni a két funkcionális egységet, a független felszámoló CIT a kezdeti értékelés alapján az ipari terület teljes egészében való eladását ajánlotta, mivel ez előnyösebb lett volna, mint az egyenkénti eladás,

különösen azért, mert az ipari terület egyes részei meglehetősen előnytelen jellegűek (például a helyi infrastruktúrához hozzáféréssel nem rendelkező és/vagy a város hulladékgyűjtő telepéhez közel lévő telkek, elavult épületek stb.), amelyek miatt – feltehetően – nem sikerült volna őket egyenként eladni.

- (26) Az említett értékelési jelentés szerint a Tractorul vállalat vagyonának összértéke mintegy 100 millió EUR volt. Az eszközök egyenként történő eladása esetén felmerülő további felszámolási és karbantartási költségek elkerülése végett a felszámoló az eszközöket csomagban (funkcionális egység) ajánlotta fel eladásra, és ehhez 23 %-os kedvezményt nyújtott. Így a kiindulási ár 77 millió EUR volt, amely a piaci árat képviselte. Továbbá egyik pályázó sem ajánlott ennél magasabb árat.
- (27) Végül Románia kifejtette, hogy az önkéntes felszámolást a kereskedelmi társaságokról szóló nemzeti törvény (31/1990 sz. törvény) és a privatizáció felgyorsításáról szóló törvény (137/2002 sz. törvény) tette lehetővé. Románia biztosítékot nyújtott arra nézve, hogy az önkéntes felszámolás olyan gyorsabb eljárás, amely alacsonyabb költségeket jelent a vállalat számára, és egyidejűleg azonos ellenőrzési eszközöket nyújt a hitelezők számára, amelyekkel biztosíthatják jogaik tiszteletben tartását.

5. HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI

- (28) 2007. október 24-i levelében a Flăvius érdekelt félként beavatkozott a Bizottság által indított eljárásba.
- (29) Először is a Flăvius azt állítja, hogy a Tractorul vállalatra kiírt pályázat nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes volt. A pályázatról a helyi és az országos sajtó részletesen beszámolt.
- (30) Másodsorban a Flăvius úgy érvel, hogy a Tractorul életképes tevékenységeinek eladásához nem fűztek feltételeket. A tevékenységi kör (azaz a traktorgyártás) 10 évig tartó megőrzésével kapcsolatos követelmény nem tekinthető feltételnek, mivel nem vont maga után a traktorok tényleges előállításának kötelezettségét. Emellett a Flăvius rámutat arra is, hogy az életképes tevékenységeket a telekben rejlő ingatlanfejlesztési gazdasági potenciál miatt vásárolta meg, és hogy ott nem kívánja a traktorgyártást újraindítani. Így ez a követelmény nem volt túlzott, egyszerűen a tevékenységi kör Cégbíróságnál történő bejegyzésével kapcsolatos adminisztratív eljárást jelentette.
- (31) A Tractorul vállalat volt alkalmazottainak előnyben részesítésével kapcsolatos kötelezettség tekintetében a Flăvius hasonlóképpen azt állítja, hogy ez sem volt olyan túlzott követelmény, amely az eladási ár csökkenéséhez vezetett volna.

- (32) Következésképpen a Flavus azt állítja, hogy az ajánlattéti dokumentációhoz fűzött állítólagos feltételek nem vezettek az eladási ár csökkenéséhez. Ezt tükrözi a felszámoló által a Tractorul vállalat értékelésével megbízott független szakértő értékelési jelentése is.

6. ÉRTÉKELÉS

6.1. Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében nyújtott állami támogatás megléte

- (33) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésével összhangban, ha a Szerződés másként nem rendelkezik, a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (34) Az EK-Szerződés 295. cikke előírja, hogy a közösségi jogszabályok nem sérthetik a köz- és magántulajdont. Az EK-Szerződés 86. cikkének (1) bekezdésével összhangban az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályok a közvállalkozásokra is vonatkoznak.
- (35) Az európai bíróságok joggyakorlatával⁽⁵⁾, valamint a Bizottság által a privatizációval összefüggő állami támogatásokra kidolgozott szabályokkal és gyakorlattal⁽⁶⁾ összhangban, amikor a tagállamnak vállalatok vannak a tulajdonában, vagy ilyeneket ad el, illetve vállalatokban lévő részvényeket egyéb módon vásárol vagy értékesít, nem beszélhetünk támogatásról abban az esetben, ha a tagállam a piacgazdasági befektetőkhez hasonlóan jár el.
- (36) Következésképpen, ha a privatizációra a részvények értéktőzsdén való értékesítésével kerül sor, általában feltételezhető, hogy ez megfelel a piac feltételeinek, és nem feltételezhető állami támogatást. A privatizáció kereskedelmi értékesítés útján való megvalósítása esetén akkor feltételezhető, hogy nem áll fenn állami támogatás, ha teljesülnek a következő feltételek: elsősorban, a vállalat eladására versenyfeltételek mellett pályázat útján kerül sor, amely minden résztvevő számára nyitott, átlátható, megkülönböztetésmentes; másodsorban, az értékesítéshez nem fűznek olyan feltételeket, amelyek általában nem képezik a hasonló, magánfelek közötti ügyletek részét, és amelyek az eladási ár csökkenéséhez vezethetnek; harmadsorban, a vállalatot a pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlatot benyújtó ajánlattevőnek adják el; és negyedsorban, az ajánlattevőknek elegendő idővel és információval kell rendelkezniük az ajánlat tárgyát képező eszközök megfe-

lő értékeléséhez⁽⁷⁾. Egyéb esetekben meg kell vizsgálni a kereskedelmi értékesítéseket, hogy esetlegesen nem tartalmaznak-e támogatást, amely miatt be kellene őket jelenteni.

- (37) Ilyen esetekben annak értékelése, hogy nyújtottak-e támogatást az állami eszközöket érintő ügyletekben, általában annak megállapítását feltételezi, hogy a hasonló helyzetben lévő piacgazdasági szereplő hasonlóképpen járt volna-e el, mégpedig hogy eladta volna-e a vállalatot ugyanazon az áron. A piacgazdasági szereplő elvének alkalmazásakor a piacgazdasági szereplő számára elfogadhatatlan, nem gazdasági jellegű szempontok (így például az iparpolitikával, foglalkoztatással vagy regionális fejlesztési célkitűzésekkel kapcsolatos okok) nem vehetők figyelembe az alacsonyabb ár elfogadásának alátámasztásához, sőt éppen ellenkezőleg, a támogatás meglétére utalnak. Ezt az elvet a Bizottság többször tisztázta⁽⁸⁾, amit a Bíróság következetesen meg is erősített⁽⁹⁾.
- (38) Tehát, ha a fentiekben említett feltételek bármelyike nem teljesül, a Bizottság úgy véli, hogy a privatizálást meg kell vizsgálni az esetleges állami támogatás megléte és az emiatti bejelentési kötelezettség megállapítása céljából⁽¹⁰⁾. Következésképpen az említett követelmények tiszteletben tartása biztosítaná, hogy az állam a lehető legmagasabb árat, vagyis a piaci árat kapja részvényeiert, és hogy így semmiféle állami támogatási elem ne jelenhessen meg.
- (39) Amennyiben az állam a privatizáció során bizonyos feltételeket támaszt a vevővel szemben, úgy adott esetben csökkentheti az eladási árat, és ezáltal esetleg többletvételről mond le. Bizonyos feltételek hasonlóképpen visszatartják a lehetséges befektetőket az ajánlattételtől, ami zavart okoz a pályázat versenykörnyezetében, és még a pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlat sem tükrözi feltétlenül a valós piaci értéket⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ A versenypolitikáról szóló XXIII. jelentés (1993) 402. és következő pontjai. Lásd még a versenypolitikáról szóló XXI. jelentés (1991) 248. pontját: „Nem áll fenn támogatás, ha a részvényeket pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlatot tevő ajánlattevőnek adják el nyílt és feltételek nélküli pályázati eljárás keretében. Ha a részvények eladására egyéb feltételek mellett kerül sor, támogatási elemek lehetnek jelen.”

⁽⁸⁾ Lásd például a Bizottság 2000. május 3-i határozatát (TASQ, HL L 272., 2000.10.25.), amelyben a Bizottság a következőket pontosította: „emellett a francia hatóságok bizonyították, hogy az ajánlattéti felhívás átlátható és feltételek nélküli [...]. A Bizottságnak megküldött dokumentumok szerint a TASQ eladását nem kötötték például a munkahelyek, székhelyek megőrzéséhez vagy a tevékenység folytatásához.” Ez alapján a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy e privatizáció esetében nem létezett támogatás.

⁽⁹⁾ Lásd például a T-228/99 és T-233/99. sz. WestLB kontra Bizottság ügyet, a T-366/00. sz. Scott SA ügyet, a C-328/99. és C-399/00. sz. Olaszország és SIM 2 Multimedia kontra Bizottság ügyet, a T-358/94. sz. Air France kontra Bizottság ügyet és a T-296/97 Rec. sz. Alitalia ügyet.

⁽¹⁰⁾ Lásd a versenypolitikáról szóló XXIII. jelentést, 1993, 255. o.

⁽¹¹⁾ A Bizottság 2000. február 15-i határozatában (Dessauer Geräteindustrie) (HL L 1., 2001.1.4., 10. o.) a feltételek hiánya és különösen a pályázat feltételek nélküli jellege alapján azt a következtetést vonta le, hogy a privatizációs eljárásban nem létezett támogatás.

⁽⁵⁾ Lásd például a T-296/97. Rec. sz. Alitalia ügyet, a T-228/99. és T-233/99. sz. WestLB kontra Bizottság ügyet, a T-366/00. sz. Scott SA ügyet, a C-328/99. és C-399/00. sz. Olaszország és SIM 2 Multimedia kontra Bizottság ügyet, a T-358/94. sz. Air France kontra Bizottság ügyet.

⁽⁶⁾ A versenypolitikáról szóló XXIII. jelentés, 1993, 255. o.

(40) Ilyen feltételek kikötésével, és következésképpen annak elfogadásával, hogy nem a legmagasabb árat kapja a tulajdonában lévő részvényekért vagy eszközökért, az állam nem a piacgazdasági szereplőkhöz hasonlóan jár el, akik a lehető legmagasabb árat próbálnák megszerezni. Ezzel szemben az állam azt választja, hogy piaci értéke alatt adja el a vállalatot. A piacgazdasági szereplőnek gazdaságilag nem állna érdekében hasonló feltételeket kikötni (különösen a foglalkoztatási szint megtartása, a szóban forgó földrajzi régiót előnyben részesítő vagy a beruházásokat bizonyos szinten tartó feltételek); ehelyett a vállalatot a pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlatot tevő pályázónak adná el, aki ezután szabadon dönthetne a vállalat vagy a megszerzett eszközök jövőjéről ⁽¹²⁾.

(41) Ez nem jelenti azt, hogy a privatizáció keretében kikötött feltételek automatikusan állami támogatást képező elemek megjelenéséhez vezetnének. Elsősorban a magánfelek közötti ügyletekben is megszokott feltételek (bizonyos szokásos biztosítékok, az ajánlattevő fizetőképességének bizonyítéka, a munkajogviszonyokra vonatkozó belföldi jogszabályok) nem jelentenek problémát. Másodszorban azok a feltételek, amelyek nem megszokottak a magánfelek közötti ügyletekben, csak abban az esetben vezetnek állami támogatáshoz, ha csökkentik az eladási árat és valamilyen előnyt nyújtanak. Azt, hogy ezek a feltételek nem vezetnek támogatáshoz, minden egyes esetben külön bizonyítani kell ⁽¹³⁾.

A Tractorul vállalat eladásához fűzött feltételek

(42) Az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdése szerinti eljárás megindításakor a Bizottság megkérdezte a Tractorul vállalat eladására meghirdetett pályázat nyílt, átlátható, megkülönböztetésmentes és feltételek nélküli jellegét. Az akkor rendelkezésre álló, főként a sajtóban megjelent cikkekre támaszkodó információk alapján a Bizottság azt gyanította, hogy a felszámoló kijelölésére kiírt pályázat dokumentációjával összhangban az AVAS a Tractorul vállalat funkcionális egységenként való felszámolása mellett döntött, és már a kezdeti szakaszban olyan feltételeket fűzött ehhez, amelyekkel a termelés folytatását és a volt alkalmazottak újbóli alkalmazását kívánta biztosítani. A Bizottság úgy vélte, hogy ezek a feltételek az eladási ár csökkenéséhez vezethetnek, és így – e feltételek kikötésével – az állam nem piacgazdasági szereplőként járt el. Következésképpen e feltételek akár állami támogatást is eredményezhettek volna.

(43) A Románia által szolgáltatott információk alapján a Bizottság megállapítja, hogy a Tractorul vállalat eladá-

sához fűzött feltételeket oly módon fogalmazták meg, hogy azok semmiféle túlzott kötelezettséget nem jelentettek a lehetséges vásárlók számára, csupán formális követelmények voltak. A tevékenységi kör 10 évig történő fenntartására vonatkozó követelmény a tevékenységi körnek a cégjegyzéki bejegyzését, azaz a traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek előállítását célozta, és nem kötelezte a vásárlót a meglévő traktorgyártási tevékenység folytatására. Ugyanakkor a Flavus, a vevő szintén kifejtette, hogy jogtanácsosa szerint az említett kikötés nem von maga után semmiféle termelési tevékenységre irányuló kötelezettséget. Mindesetre az adott helyen a Flavus semmiféle termelési tevékenységet nem szándékozik újratekdeni.

(44) Hasonlóképpen a Tractorul volt alkalmazottai előnyben részesítésével vagy a cserealkatrészek, összetevők szállításával kapcsolatos kötelezettségek sem túlzottak. Ezeket csupán gondossági záradékként foglalták bele a pályázati dokumentációba, és így nem jelentenek kötelezettséget az új tulajdonosra nézve.

(45) A román hatóságok kifejtették, hogy az AVAS e jelképes követelmények hozzáadásával a vállalat és a román piacon bőségesen jelenlévő termékeinek hírnevét kívánta megőrizni.

(46) A fenti szempontok alapján a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy mivel az említett feltételek nem túlzottak, és ez a pályázati dokumentációban megfogalmazottak alapján minden lehetséges vásárló számára nyilvánvaló volt, ez nem vezetett az eladási ár csökkenéséhez, és nem bántortalanította el a lehetséges befektetőket az ajánlattételtől, és következésképpen nem vonta maga után állami források elvesztését sem. E következtetést egyidejűleg az is alátámasztja, hogy a pályázaton részt vevő négy ajánlattevő közül egyiknek sem volt semmiféle köze a traktorgyártáshoz. Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy a feltételek nem voltak magukkal állami támogatást.

Csomagban történő értékesítés

(47) Az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdése szerinti eljárás megindításakor a Bizottság kétségeit fejezte ki arra nézve, hogy a végelszámoláshoz vagy egyenkénti értékesítéshez képest az életképes tevékenységek eladásával megvalósuló önkéntes felszámolás lett volna-e a legelőnyösebb megoldás az állam mint részvényes, valamint a hitelezők számára.

(48) Románia azt állítja, hogy az AVAS a Tractorul életképes tevékenységeinek eladásakor piacgazdasági szereplőként járt el, és a lehető legmagasabb árat érte el. Ennek érdekében az önkéntes felszámolás lebonyolítására az AVAS nyílt, átlátható, megkülönböztetésmentes és feltételek nélküli pályázat eredményeként független felszámolót jelölt ki.

⁽¹²⁾ Lásd például az Automobile Craiova Románia privatizációjáról szóló, 2008. február 27-i, még közzé nem tett bizottsági határozatot.

⁽¹³⁾ Ehhez hasonló elemzést tartalmaz például a Bizottság 2001. június 20-i határozata (GSG részvények eladása Berlin Land felé) (HL C 67., 2002.3.16., 33. o.), amely alapján a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy a szokatlan feltételek ellenére sem állt fenn támogatás, mivel megállapította, hogy ezek a feltételek nem vezethettek az eladási ár csökkenéséhez.

- (49) A Románia által szolgáltatott tájékoztatás alapján a Bizottság megállapítja, hogy első lépésben az AVAS külön szándékozta eladni a két életképes egységet, azaz a traktorgyárat és az öntött- és kovácsoltvas olvasztóműhelyt. Ennek ellenére felszámolói minőségében és a 37 egyedi eszközre vonatkozó értékelés alapján a CIT az ipari terület csomagban történő eladását javasolta a lehető legnagyobb nyereség elérése érdekében; a vállalat eszközeinek egyenkénti eladására csak abban az esetben került volna sor, ha nem jelentkeztek volna lehetséges vásárlók az egész ipari terület megvásárlására.
- (50) A felszámoló ismertette a csomagban történő eladás előnyeivel kapcsolatos érveit. Először is a román hatóságok által rendelkezésre bocsátott térképekből kiderül, hogy több telek a város hulladékgyűjtő telepe mögött található, és semmiféle úttal nincs összeköttetése, így tulajdonképpen az említett telkekre nem is lehet egyéb módon bejutni. Másodsorban az ipari területhez tartozó egyes eszközök értéke között jelentősek a különbségek elhelyezkedésük, az épületek állapota és a helyi infrastruktúrához való hozzáférésük tekintetében. Harmadsorban a legtöbb lehetséges befektetőt ingatlanfejlesztési célból érdekelte a terület megvásárlása; a 26 megvásárolt ajánlattételi dokumentációból 17 a Tractorul területének egészére vonatkozott.
- (51) Következésképpen a felszámoló úgy vélte, hogy a kevésbé vonzó eszközöket nagy valószínűséggel nem lehet egyenként eladni a lehetséges befektetőknek. Ezért ezek az eszközök további adminisztratív és karbantartási költségeket vonnának maguk után a Tractorul vállalat és – a végső soron – tulajdonos AVAS számára egyaránt. Ugyanakkor a telek parcellákra való bontása jelentős adminisztratív költségekkel, például a földmérésekkel és a telekkönyvi bejegyzéssel kapcsolatos költségekkel járt volna.
- (52) A Tractorul vállalat egészében történő eladásának stratégiáját ezt követően az AVAS is jóváhagyta.
- (53) Ami az elért árat illeti, a Bizottság tudomásul veszi, hogy a felszámoló által készített értékelési jelentés szerint a Tractorul eszközeinek értéke (azaz a 37 eszköz összértéke) körülbelül 100 millió EUR volt, amelyre a felszámoló 23 %-os kedvezményt ajánlott az összes eszköz megvétele esetén; a kiindulási ár így 77 millió EUR lett. E kedvezmény kikalkulálását a felszámoló tapasztalata indokolta, valamint az, hogy a csomagban történő eladás jelentős előnyökkel járhat az egyenkénti értékesítéshez képest.
- (54) A felszámoló a verseny típusú nyílt pályázati eljárást választotta a Tractorul vállalat eladására. Az 577/2002. sz. kormányhatározatban előírt eljárások szerint, ha legalább két pályázó van, de egyik sem kíván magasabb árat ajánlani (a licit elején 5 %-os küszöböt határoztak meg), a pályázatot az az ajánlattevő nyeri meg, akinek a jelentkezés sorrendje alapján adott iktatási száma kisebb ⁽¹⁴⁾. Figyelembe véve, hogy mind a Flavus, mind a második befektető elfogadta a kiindulási árat, és egyikük sem kívánt magasabb ajánlatot tenni, a Tractorul vállalatot 77 millió EUR-ért a korábbi iktatási számmal rendelkező pályázónak, vagyis a Flavusnak adták el. A felszámoló tehát a piaci árat kapta a vállalat eszközeiért, következésképpen nem mondott le állami forrásokról.
- (55) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jut – az eset sajátosságainak figyelembevételével –, hogy a Tractorul eszközeinek csomagban történő eladásával az AVAS a piaci árat érte el, nem mondott le állami forrásokról és piacgazdasági szereplőként járt el.

6.2. Állami támogatásnak való minősítés: következtetés

- (56) A fenti értékelés alapján a Tractorul vállalat eladásához nem fűztek olyan feltételeket, amelyek az eladási ár csökkenéséhez vezettek volna, vagy elbátortalanították volna a lehetséges befektetőket az ajánlattételtől. Az eszközök összességének önkéntes felszámolási eljárás keretében történő eladásával az AVAS a lehető legmagasabb piaci árat érte el, nem mondott le állami forrásokról és piacgazdasági szereplőként járt el. Következésképpen a Tractorul vállalat eladása nem valósít meg állami támogatást.

7. KÖVETKEZTETÉS

- (57) A Bizottság megállapítja, hogy a Tractorul vállalatnak a román privatizációs hatóság (AVAS) által 2007. július 6-án történt eladása nem valósít meg állami támogatást,

ELFOGADJA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tractorul ipari területnek Románia általi eladása a Flavus Investitii SRL részére nem valósít meg állami támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében.

⁽¹⁴⁾ Az iktatási szám megegyezik az ajánlati dokumentáció benyújtásának sorrendjével.

2. cikk

E határozat címzettje Románia.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 2-án.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja
